

Ενότητα 4^η

(Αναφορικές προτάσεις)

1. Στις παρακάτω φράσεις να υπογραμμίσετε τις αναφορικές προτάσεις και να αναφέρετε το είδος τους, συμπληρώνοντας με ✓ το κατάλληλο κουτάκι του πίνακα.

	ΕΠΙΘΕΤΙΚΗ	ΕΛΕΥΘΕΡΗ
Δεν θα ξεχάσω ποτέ τις στιγμές που πέρασα σε αυτό το ταξίδι.		
Θα τιμωρηθούν αυστηρά όποιοι είναι υπεύθυνοι.		
Επισκεφτήκαμε χτες το Αρχαιολογικό Μουσείο, το οποίο βρίσκεται στην παλιά πόλη των Χανίων.		
Μη διστάσεις να μου πεις ό,τι σε απασχολεί.		
Δεν πηγαίνουν τα πράγματα πάντοτε όπως τα περιμένεις.		
Οι άνθρωποι οι οποίοι πιστεύουν στις προλήψεις είναι λίγοι στη σημερινή εποχή.		
Ο φίλος μου ο Γιώργος, που γνώρισες προχτές, είναι πολύ έμπιστο άτομο.		
Όποτε έκανε κρύο ανάβαμε το τζάκι.		

2. Στις παρακάτω φράσεις να δηλώσετε αν είναι γραμμένο σωστά (Σ) ή λάθος (Λ) το υπογραμμισμένο «ότι».

α. Ο διευθυντής του σχολείου μας ανακοίνωσε ότι την άλλη εβδομάδα θα πάμε εκδρομή.

Σ Λ

β. Δεν μπορείς να λες ότι θέλεις χωρίς να σκέφτεσαι τους άλλους!

Σ Λ

γ. Σε αυτό το κατάσταση ότι πάρεις είναι πάρα πολύ ποιοτικό και οικονομικό.

Σ Λ

δ. Άκουσα χτες στις ειδήσεις ότι θα επιδεινωθεί πολύ ο καιρός τις επόμενες ημέρες.

Σ Λ

3. Στα παρακάτω παραδείγματα, να αναφέρετε το συντακτικό ρόλο των υπογραμμισμένων α-
ναφορικών προτάσεων, συμπληρώνοντας με ✓ το κατάλληλο κουτάκι του πίνακα.

	ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟ	ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ
Αυτό το ατύχημα είναι <u>ό,τι χει- ρότερο</u> μου έχει συμβεί.				
<u>Όπου υπάρχει</u> καπνός υπάρχει και φωτιά.				
Στο μαγαζί αυτό μπορείς να βρεις <u>όποιο πράγμα θέλεις</u> .				
Θα τιωρηθούν αυστηρά <u>όποιοι είναι υπεύθυνοι</u> .				
<u>Όσοι έχουν</u> δηλώσει συμμετοχή πρέπει να είναι εδώ αύριο.				
Θα έρθω να σε δω <u>όποτε βρω ε- λεύθερο χρόνο</u> .				
Θα χάσεις με τη συμπεριφορά σου <u>όποιους φίλους έχεις</u> .				
Τον μίλησα <u>όπως του άξιζε</u> .				

4. Στις παρακάτω φράσεις να βάλετε τόνο στο «που», όπου χρειάζεται.

- Οι τουρίστες που έρχονται στην περιοχή συνήθως ρωτούν που είναι η παραλία.
- Κανείς δεν ξέρει ακόμα που βρίσκεται ο θησαυρός που είχαν κλέψει οι Γερμανοί από τους Ε-
βραίους της Θεσσαλονίκης.
- Ο διευθυντής δεν μας αποκάλυψε ακόμα που θα πάμε εκδρομή την επόμενη εβδομάδα.
- Αυτό που έχεις στο νου σου να το ξεχάσεις!

5. Στα παρακάτω παραδείγματα να αντικαταστήσετε το αναφορικό που με το σωστό τύπο της αναφορικής αντωνυμίας ο οποίος, η οποία, το οποίο.

- Οι όρκοι που δόθηκαν πρέπει να τηρηθούν.
- Σκέψου τις συνέπειες που θα έχουν οι πράξεις σου.
- Δεν θα ξεχάσω ποτέ τους ανθρώπους που γνώρισα σε αυτό το ταξίδι.
- Οι μαθητές που διακρίθηκαν στο διαγωνισμό μαθηματικών θα βραβευθούν σύντομα.
- Ποια ήταν τα συναισθήματα που ένιωσες εκείνη τη στιγμή;
- Τα χρόνια που έρχονται θα είναι αρκετά δύσκολα.
- Η Ευρώπη είναι σαν ένας κήπος που συγκεντρώνει τα πιο διαφορετικά λουλούδια.
- Αυτός δεν είναι ο άνθρωπος που κάποτε γνώρισα.

6. Να υπογραμμίσετε τις αναφορικές προτάσεις που υπάρχουν στις παρακάτω φράσεις και να αναγνωρίσετε το είδος τους.

- Όποιος μπορεί ας βοηθήσει.
- Πάρε με τηλέφωνο όποτε μπορέσεις.
- Οι άνθρωποι που έχουν κινητικά προβλήματα δυσκολεύονται στην καθημερινή τους ζωή.
- Το σχολείο μας, το οποίο έχει αρκετούς μαθητές, αντιμετωπίζει πρόβλημα χώρου.
- Ο πλανήτης Άρης, που είναι τέταρτος κατά σειρά στο ηλιακό σύστημα, είναι ψυχρότερος από τη Γη.
- Μπορείς να δανειστείς όποιο βιβλίο θέλεις.
- Αυτό το δώρο ήταν ό,τι χρειαζόμουν!
- Όπου πήγαμε περάσαμε υπέροχα.
- Οι περιοχές που επισκεφτήκαμε ήταν πολλές και ενδιαφέρουσες.
- Να σκεφτείς προσεκτικά όσα σου είπα.
- Στο διαγωνισμό φωτογραφίας συμμετείχε και το σχολείο μας, το οποίο τελικά πήρε τη δεύτερη θέση.
- Απάντησε στην ερώτηση όπως νομίζεις.
- Οι χώρες που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση ανέρχονται πλέον σε 25.
- Η Μαρία, της οποίας ήμουν συμμαθήτης, κατοικεί πλέον στο εξωτερικό.
- Στη γιορτή δεν ήρθαν όσοι είχαν άλλες υποχρεώσεις εκείνη την ημέρα.
- Δεν πρόκειται να ξεχάσω όσους συνάντησα σε αυτό το μέρος.

- Το βιβλίο που μου έδωσες ήταν βαρετό.
- Θα σας επισκεφτούμε όποτε μας το επιτρέψουν οι συνθήκες.
- Όποιος θέλει ας με ακολουθήσει.
- Η επιτροπή η οποία ορίστηκε θα βγάλει σύντομα το πόρισμά της.
- Θα πλήρωσω όσα χρήματα χρειαστούν.
- Ο Κωνσταντίνος Καβάφης, ο οποίος έζησε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου, είναι ένας από τους κορυφαίους Έλληνες ποιητές.
- Θα καταβάλουμε κάθε προσπάθεια ώστε να εκτελεστούν τα έργα όπως έχει σχεδιαστεί.
- Η έλλειψη νερού την οποία αντιμετωπίσαμε στην έρημο ήταν πραγματικά δραματική.
- Με υπομονή μπορείς να κατακτήσεις οτιδήποτε επιθυμείς.

7. Στα παρακάτω παραδείγματα: α) να εντοπίσετε τις επιθετικές αναφορικές προτάσεις, β) να αναφέρετε αν είναι προσδιοριστικές ή προσθετικές, και γ) να αντικαταστήσετε το αναφορικό που με την κατάλληλη μορφή της αναφορικής αντωνυμίας ο οποίος, η οποία, το οποίο.

- Η χρονιά που πέρασε θα μου μείνει αξέχαστη.
- Οι ομάδες που νίκησαν θα βραβευτούν σε ειδική εκδήλωση.
- Ο φίλος μου ο Γιώργος, που τον γνωρίζω από παλιά, είναι το πιο έμπιστο άτομο για μένα.
- Θα ήθελα να επισκεφτώ και πάλι την Επίδαυρο, που έχει το πασίγνωστο αρχαίο θέατρο.
- Οι μαθητές που αρίστευσαν φέτος ήταν περισσότεροι από κάθε άλλη χρονιά.
- Αυτό το βιβλίο, που κρατάς στα χέρια σου, είναι πολύ αξιόλογο.
- Οι είλωτες, που ζούσαν στη Σπάρτη, δεν είχαν κανένα πολιτικό δικαίωμα.
- Θέλω να μου δείξεις τις φωτογραφίες που τράβηξες στην εκδρομή.
- Η Βυζαντινή αυτοκρατορία, που υπήρχε για περισσότερα από χίλια χρόνια, διαλύθηκε οριστικά με την Άλωση της Κωνσταντινούπολης το 1453.
- Τις υποσχέσεις που δίνεις στους άλλους δεν πρέπει ποτέ να τις ξεχνάς.

8. Να αναφέρετε για τις παρακάτω περιπτώσεις αν είναι σωστή ή λανθασμένη η διάκριση με κόμμα των επιθετικών αναφορικών προτάσεων από τις κύριες προτάσεις.

α. Η Γη, στην οποία όλοι κατοικούμε, είναι ένας θαυμάσιος πλανήτης.

Σ Λ

β. Όλοι γνωρίζουμε τους λόγους, που οδήγησαν σε αυτό το αποτέλεσμα.

Σ Λ

γ. Η Κρήτη, στην οποία βρίσκεται και το φαράγγι της Σαμαριάς, είναι ένας από τους πιο δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς της Ελλάδας.

Σ Λ

δ. Δεν πρόλαβα να το δω την πινακίδα του αυτοκινήτου, που μας χτύπησε.

Σ Λ

ε. Δεν κατάλαβα την ερώτηση, που μου έκανες.

Σ Λ